

Μικροί διπλωμάτες

Ήδη από τους πρώτους μήνες της ζωής του ένα παιδί επικοινωνεί με διάφορους τρόπους επιδιώκοντας όχι μόνο να ικανοποιήσει τις ανάγκες του για επιβίωση αλλά και να έρθει σε επαφή με τους γύρω του αναπτύσσοντας την αυτονομία και την κοινωνικότητά του. Η παιδιάτρος – αναπτυξιολόγος **Κωνσταντίνα Γκόλτσιου** μας ξεναγεί βήμα βήμα στα σημαντικότερα ορόσημα που αφορούν την ανάπτυξη της κοινωνικής συμπεριφοράς και αυτονομίας των παιδιών από τη γέννηση μέχρι και τα 8 τους χρόνια τονίζοντας ταυτόχρονα πως οι αναπτυξιακοί σταθμοί είναι κατά προσέγγιση και τα ηλικιακά όρια δεν ισχύουν απόλυτα για όλα τα παιδιά.

PHOTO: MASTERFILE

Κοινωνική συμπεριφορά

ΗΛΙΚΙΕΣ-ΣΤΑΘΜΟΙ

1μηνός

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ το πρόσωπο της μητέρας

ΣΤΑΜΑΤΑ το κλάμα όταν η μητέρα του το πάρει αγκαλιά

2μηνών

ΧΑΜΟΓΕΛΑ όταν του χαμογελάσουμε

3μηνών

ΣΤΑΜΑΤΑ το κλάμα όταν η μητέρα του μιλήσει

4μηνών

ΓΥΡΙΖΕΙ σ' αυτόν που του μιλά

5μηνών

ΞΕΧΩΡΙΖΕΙ ξένα από γνωστά πρόσωπα

6μηνών

ΚΡΑΤΑΕΙ κουτάλι

ΑΝΤΙΔΡΑ όταν του πάρουν το παιχνιδι που κρατά

ΒΑΖΕΙ αντικείμενα στο στόμα

ΘΥΜΟΜΑΣΤΕ: Η ψυχραιμία και η προνοητικότητα είναι τα κλειδιά της επιτυχίας! Κάνουμε λοιπόν το χατίρι του μωρού μας και το αφήνουμε να τρώει με τα χεράκια του φροντίζοντας προηγουμένως να έχουμε στρώσει ένα χαλάκι κάτω από το καρεκλάκι φαγητού. Το αφήνουμε να πειραματιστεί με το φαγητό και να καλλιεργήσει τη νέα του δεξιότητα. Άλλωστε, έτσι το βοηθάμε να αναπτύξει τη λεπτή του κινητικότητα και να μάθει να συντονίζει τις κινήσεις του ενώ ταυτόχρονα ενθαρρύνουμε την αυτονομία του. Όσο για τη γνωριμία με το κουταλάκι, την επιδιώκουμε κάθε φορά που τρώμε όλοι μαζί στο τραπέζι. Με την πολύτιμη βοήθεια της μίμησης, το μωρό

Ένα παιδί που δεν έχει ακόμα κατακτήσει τους σταθμούς που αντιστοιχούν στην ηλικία του δεν έχει απαραίτητα κάποιο αναπτυξιακό πρόβλημα αλλά χρειάζεται αξιολόγηση, η οποία μπορεί να γίνει μόνο από τον ειδικό παιδίατρο-αναπτυξιολόγο.

PHOTO: THINKSTOCK / IDEAL IMAGE

Ανησυχητικά σημεία:

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ επαφή
ΔΕΝ ΕΧΕΙ καλή βλεμματική επαφή
ΔΥΣΚΟΛΕΥΕΤΑΙ να προσαρμοστεί σε αλλαγές
ΔΕΝ ΓΥΡΙΖΕΙ στο όνομά του
ΔΕΝ ΚΟΙΤΑ προς τα εκεί που του δείχνουμε
ΔΕΝ ΠΑΙΖΕΙ παιχνίδι αλληλεπίδρασης
ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ
ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ μάσησης, κατάποσης
ΑΡΝΕΙΤΑΙ κάποιες τροφές με συγκεκριμένο χρώμα ή υφή
ΔΕΝ ΒΟΗΘΑ σε ντύσιμο-ξεντύσιμο

μας πολύ γρήγορα θα καταφέρει να τρώει μόνο του –και να χορταίνει!

7 μηνών

ΤΟ ΜΩΡΟ ΜΑΣ ΕΝΘΟΥΣΙΑΖΕΤΑΙ και διασκεδάζει με κάθε νέα του ανακάλυψη. Χτυπώντας λοιπόν, τα δυο αντικείμενα μεταξύ τους ανακαλύπτει τη σχέση αιτίου-αποτελέσματος. Μπορεί εμάς να μας εκνευρίζει ο επαναλαμβανόμενος και με τον ίδιο ρυθμό ήχο, δεν έχουμε όμως παρά να σεβαστούμε τον ενθουσιασμό του.

8μηνών

ΠΑΙΖΕΙ 'κουκου-τσα'
ΑΠΛΩΝΕΙ τα χέρια και ζητά αγκαλιά

9μηνών

ΤΡΩΕΙ μπουκίτσες με τα χέρια

10μηνών

ΧΑΜΟΓΕΛΑ και παίζει με τον καθρέπτη

11μηνών

ΠΑΙΖΕΙ με τον εαυτό του στον καθρέπτη

1 έτους

ΓΝΕΦΕΙ «γεια σου»

13μηνών

ΧΤΥΠΑ παλαμάκια

14μηνών

ΥΠΑΚΟΥΕΙ σε απλές εντολές όπως «δώσε μου αυτό»

15μηνών

ΔΕΙΧΝΕΙ τα παπούτσια του

16μηνών

ΑΡΧΙΖΕΙ να χρησιμοποιεί κουτάλι

17μηνών

ΔΕΙΧΝΕΙ ένα μέρος σώματος πάνω σε μία κούκλα (μάτια, μύτη, στόμα, χέρια, πόδια, μαλλιά)

18 μηνών

ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΕΙ πότε είναι λερωμένο

19μηνών

ΠΙΝΕΙ από κύπελλο

20 μηνών

ΓΥΡΙΖΕΙ το πόμολο να ανοίξει την πόρτα

21μηνών

ΒΓΑΖΕΙ παπούτσια και κάλτσες

22μηνών

ΔΕΙΧΝΕΙ 2ΜΕΡΗ σώματος πάνω σε μία κούκλα

23μηνών

ΔΕΙΧΝΕΙ 3ΜΕΡΗ σώματος πάνω σε μία κούκλα

2ετών

ΒΟΗΘΑ να το ντύσουν και να το ξεντύσουν

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ λεξούλες για να ζητήσει φαγητό ή νερό

ΠΑΙΖΕΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ με τα άλλα παιδιά

3 ετών

ΜΕΝΕΙ ΣΤΕΓΝΟ κατά τη διάρκεια της ημέρας

ΤΡΩΕΙ μόνο του

ΛΕΕΙ το όνομά του

ΞΕΡΕΙ αν είναι αγοράκι ή κοριτσάκι

ΠΑΙΖΕΙ με άλλα παιδιά της ηλικίας του

ΜΑΖΕΥΕΙ τα παιχνίδια του όταν του ζητηθεί

4 ετών

ΞΕΡΕΙ το πλήρες όνομα του και πόσο χρονών είναι

ΠΛΕΝΕΙ τα χέρια του και το πρόσωπό του με κάποια βοήθεια

5 ετών

ΝΤΥΝΕΤΑΙ και ξεντύνεται μόνο του
Επιλέγει φίλους για να παίξει

6 ετών

ΕΧΕΙ ΕΝΑΝ «κολλητό φίλο»/μία «κολλητή φίλη»
Ξέρει πού μένει

7 ετών

ΜΠΟΡΕΙ να δένει κόμπους
ΞΕΡΕΙ ΠΟΤΕ είναι τα γενέθλιά του και την πλήρη διεύθυνση του

8 ετών

ΜΠΟΡΕΙ να λουστεί και να κάνει μπάνιο μόνο του χωρίς βοήθεια
ΞΕΡΕΙ ΑΚΡΙΒΩΣ την ημερομηνία γέννησής του

Ενθάρρυνση αυτονομίας και κοινωνικότητας:

ΔΙΝΕΤΕ ΤΟΥ την ευκαιρία να παίρνει απλές αποφάσεις, ρωτώντας το π.χ. «Θέλεις να παίξουμε μέσα ή έξω;»

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟ να δοκιμάσει να τελειώσει μια δουλειά μόνο του, όπως να ντυθεί μόνο του

ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΤΕ να έχετε αυστηρούς κανόνες υγιεινής και καθαριότητας (πλένουμε τα χέρια πριν το φαγητό, βουρτσίζουμε τα δοντάκια πριν τον ύπνο, μαζεύουμε τα παιχνίδια μας πριν πάμε βόλτα)

ΑΦΗΣΤΕ τα παιδιά προσχολικής ηλικίας να σας βοηθήσουν με τις δουλειές του σπιτιού

